

Evdeki hesap kayığa uydu mu?

Teknede az ile yetinilen bir yaşam sürerken, doğanın bedava rüzgârları ile yol alırken, güneşten enerjimizi, denizden suyumuzu, bazen nasibimiz balığımızı alırken “Yaa kardeşim sen biliyor musun bu tekne denen şey kaç para?” diyenlerimiz olacaktır. Şunu unutmamak lazım, hayatta bazı şeyleri yaşamak için bazı bedelleri ödememiz gerekiyor.

Şimdi hayatlarımızdan bir kesit alalım: Yaşadığımız ev, kullandığımız araba, içinde ya da yakınlarında olduğumuz şehir, işimiz, iş yerimiz, dostlar, arkadaşlar, akrabalar ile paylaşılan anlar, günler... Kısaca devam eden hayatımız ve sistemin olmazsa olmazı giyim, gıda, yakıt, kira ve farkında olduğumuz ya da olmadığımız bin bir çeşit harcamalarımız....

Tekne, seyahat yaşantısında da durum çok farklı değil. Hayat devam ediyor, evin giderlerinin yerini tekne alıyor, kira, aidat vb. masrafların adı marina, çekek oluyor. Mutfakta tencere, kazan yine kaynıyor. Buzdolabı çok şükür tam takır değil. Tekne yaşamında artık sokakta çok fazla yemek yenemiyor (kastım memleketimin bol lokantalı koyları değil elbet), kuzine çalışıyor. Alışverişler marketlerden dikkatli listeler ile yapılıyor, biraz etiketler, raflar arası jimnastik olmazsa olmaz. Teknede yer sınırlı, ihtiyacın bir ya da

iki fazlasını yedekleyebiliyoruz, sonrası dert olur. Bozulma, atılma riski de var, öyle çöpe atacak bir bütçemiz de yok. Gıda tüketim disiplini gayet planlı. Hani akşam eve dönerken, markete uğrayıp aç karınla şarküteri reyonunu dağıtmak ya da gecenin yarısına doğru ara gelsin paket servisleri, son dakika tatlıcıları, XL dondurma çeşitleri de yok. Artık çok daha disiplinli, düzenli yeniyor, tüketiliyor. Dolayısı ile harcanıyor...

Gardirop ise sınırlı, ikinci oda ebadı değil. Ayakkabılardan biri eş dost ile özel günler, diğeri çamur, taş, dağ başı için. Aynı ayakkabı zaten koşmak, yürüyüş gibi spor aktiviteleri için de kullanılabiliyor, binlerce kere yıkanmaya mukavim. Gerisi bir-iki terlik. Pantolon, valla iki tane var ama yerini unuttum çoktan, bazen memleket dönüşlerinde kışa denk geleceğim çıkıyor meydana. Gerisi üçü günlük, ikisi misafirlik hepsi beş şört, 10'u günlük beşi misafirlik 15

tişört. Bir de gömlekler var hani düğün, cenaze falan oluyor yan teknede, bazen ciddi-resmî olmak gerekiyor. Sonuçta hayat devam ediyor...

Araba servis masrafı pek yok, genelde kayığın motoru, bakımı, yağı suyu elime bakıyor, kimi gördüysem etrafta uzun yolcu hiç servis çağıran olmadı, duymadım. Evet çok alengirli işler olursa şart oluyor ama kırk yılda bir. Araba yakıt, elektrik, su masrafı da pek olmuyor. Sağ olsun doğa ana; rüzgârlar, güneş, okyanus...

Evet internet ve telefon bir konu, kullanırken kollamak gerekiyor... Özellikle memleketimin servis sağlayıcıları uzak coğrafyalardayken çok tehlikeli, hani şemsiye itina ile daha ne kadar itilir mevzusu. Yerel araştırmalar ve eş-dost tavsiyesi ile bulduğum yabancı servis sağlayıcıları memleketteyken ödediğim telefon faturalarına yakın maliyetlere gelebiliyor. Elbette telefonda annemden hünkar beğendi tarifi almıyorum.

Hayatlarımız sadece yemek, giyinmek, ev, araba, internetten ibaret değil, olası ve öngörülmemiş sağlık giderleri (ki ciddi ilk yardım, sağlık seyahat sigortaları yaptırmamız gerekiyor) var. Bir de ailemizin memlekette bıraktığımız diğer bireylerinin bizleri ilgilendiren harcamaları-giderleri oluyor. Bu giderler biz seyahatte olsak da olmasak da bütçemizde çok fazla değişmeden var olan konular.

Başa dönüp toplamak gerekirse yaptığım seyahatte geçen iki yıl içerisinde seyirde teknedeki harcamaların kara hayatına göre hiç mübalağalı olmadığını gördüm. Aksine birçok dönem Türkiye'den daha az harcadım. Teknenin

Uygun bütçeli (bir-iki yaşında ikinci el düzgün bir araba fiyatına edinilebilecek), az bakım gerektiren sağlam, donanımlı bir uzun yol teknesi

yıllık marina kontratı olamaması bile bütçemde ciddi bir değer oldu. Seyahatte, seyahat gereği alargacılık çok keyifle yaşanan bir hâl oldu. Marinalara bariz ihtiyaçlar dışında bağlanmadım. Marinada kalış günleri yıl boyunca bir ayı bulmaz. Tekneyi bırakmam gereken dönemlerde ise her dört-beş aylık seyrin sonunda üç ay gibi (yani yılda en fazla altı aylık bir süre) bir süre için çekek yerlerine ödediğim kara park ve lift ücretleri, Türkiye'dekinin yarı fiyatıydı. Sonuç olarak açıkça söylemek gerekirse ne yazık ki ülkemiz yatçılık-marinalılık açısından pahalı. Türkiye'de bağlı olmadığım için yıllık 2.000-3.000 euro gibi ücreti seyahat bütçeme ekleyebildim. Düşünün denizde seyir

Küçük ada devletçiklerinin çeşit çeşit paraları. Bozdururken dikkat gerektiriyor

Arkada 3 milyonluk bir Oyster, önde mütevazı bir tekne

yaptığımız, alargada demirlediğiniz her gün kesenize birşeyler damlıyor.

Uzak denizlere geçmiş zamanlarda sefer eden büyüklerim, dostlarım genelde ara vermeden, tekneyi bir yerlerde bırakıp memlekete dönmeden seferi tamamlıyordu. Geçen zaman içerisinde oluşan ekonomik ulaşım-uçak alternatifleri, uzak denizlerde teknelerimizi emanet edebileceğimiz medeni, makul marina ve çekek yerlerinin varlığı, bizlere seyahat planlarımızda memlekette devam eden aile ve iş hayatlarından çok fazla da kopmadan dönemsel seyirler planlamamıza imkan veriyor. Bu da seyahatin en ciddi gider kalemlerinden biri haline geliyor. Her ne kadar doğru zamanlara (genel dini bayramlar ve tatil dönemleri dışında) planlanmış ve araştırılmış uçuşlar ile çok ekonomik biletler bulunabilse de sonuçta Akdeniz'in dışına çıktığımız anda uçuş süreleri 10'lu saatlere geliyor ve malum uçaklar da su yakmıyor... Her şeye rağmen dönüşün gereği aile özlemi, sorumluluğu ise değişiyor. Bir iş konusu ise zaten harcamanın hesabı başından yapılmış oluyor.

Uzak denizlere bir seyahatin en büyük gider kalemi, indiğimiz sahnede devam eden hayat adlı tiyatronun içinde yitirdiğimiz ekonomik üretkenliğimiz. Evet artık, mesai, ofis, atölye, muayenehane, banka, adı ne ise iş yeri yok. Artık fatura kesmiyoruz, bordro imzalamıyoruz ki bir yerlerden para gelsin. İşte bu yaşamın maddi olarak kabullenilmesi, vazgeçilmesi zor olan kısmı. Tesellisi ise bir başka bakış açısı ile yıllardır biriktirdiğimiz bonus-hediye puanları harcama zamanı ya da diğer tarafa alacaklı cari gidilmediği, kefenin cebinin olmaması durumu.

Evet teknede en az ile yetinilen bir yaşam sürerken, doğanın bedava rüzgârları ile yol alırken, güneşten enerjimizi, denizden suyumuzu, bazen nasibimizi balığımızı alırken "Yaa kardeşim sen biliyor musun bu tekne denen şey kaç para o nasıl olacak?" diyenlerimiz olacaktır. Şunu unutmamak lazım, hayatta bazı şeyleri yaşamak için bazı bedelleri ödememiz

gerekiyor. Çalışmadan, üretmeden havadan, piyangodan pek bir şey gelmiyor. İdeallerimiz için birçok şeyden vazgeçmemiz lazım. Her yolu yürüyemez, her dağa çıkamayız. Kendi yolumuzda hayatımıza yön verirken ikinci evi, yazlığı, son model cep telefonunu, efendim kredi borcu yeni biten arabanın yeni modelini ama efendim çok uygun kredi ile diye üstümüze gelen sistemin köleleri olmaktan çıkabilmemiz tekne, deniz, seyahat değil hayatın her yönü için olmazsa olmazımızdır.

Tekneye geri dönersek geçen yıldan şöyle bir örnek vermek istiyorum. Atlantik geçişi öncesi yol boyunca bu yolun marinalarında her bütçeden yatçı ve tekneleri ile karşılaşma şansım oldu. Bunlar arasında 50 yaşın üzerinde CTP, çelik, hatta ahşap yani dıştan baktığımızda 'yaşlı yorgun' diyebileceğimiz, incelediğimizde de çok mütevazı ama iyi sağlam hazırlanmış tekneler olduğunu gördüm. Evet tekne 15 metre boyunda değildi, Mindelo'da yanımda bağlayan 35 feet'lik teknedeki genç İngiliz senin teknenin 3 feet fazlası için nelerimi vermezdim demişti. Bu konuşmanın ertesi günü Karayiplere yola çıktık. Evet teknelerin çoğu 2010 bilmem kaç model de değildi, çoğunda ikinci otopilot yoktu ama nerde ise hepsinde bir yerlerden edinilmiş, bazıları el, ev yapımı rüzgâr dümenleri vardı. Birçoğunda yelkenler yedi-sekiz yaşından eskiydi ama yamalar, takviyeler pek muntazamdı. Güvertede su bidonları vardı birçoğunda. Belli ki su yapıcı alacak bir bütçe yoktu o tekneler için. Evet hepsinde can yelekleri, emniyet halatları mükemmel donatılmıştı. 20 metrelik milyon euro'lar ile ifade edilebilecek olanlar ile 8 metrelik birkaç 10 bin euro edecek olanların ortak noktası içinde denize gönül vermiş insanların olmasıydı. Yıllar önce tekne sahipleri olarak aramızda konuşulan "Tekne denizde para ile tıkanılmaya çalışılan deliktir" ya da "Deniz fakiri sevmez" söylemleri vardı. Yıllar sonra öğrendiklerimden söyleyebileceğim "Deniz cahilliği ve aptallığı sevmez."

Rüzgârlarınız gönlünüzce olsun. ⚓
Curacao Adası